(ד) וַאֲבִי הַבֵּן לוֹבְשִׁין בִּגְדֵי שַׁבָּת (מנהגים), אֲבָל בְּלָאו הָכִי אָסוּר. אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת שֶׁל חֲזוֹן (ה) אֵין מַחֲלִיפִין לִלְבֹּשׁ בִּגְדֵי שַׁבָּת (ו) כִּי אִם (ד) [ד] הַכֻּתֹּנֶת לְבַד (מרדכי הלכות תשעה באב (תענית סי׳ תרלה) והגהות אשירי פרק ד׳ דתענית (סי׳ לח) ואגודה (תענית פ״ד אות כג) ורוקח (סי׳ שיא)). אֲבָל פּוֹרְשִׁין (ה) (ז) פָּרֹכֶת שֶׁל שַׁבָּת, אִם לֹא שֶׁאֵרַע תִּשְׁעָה בְּאָב בְּשַׁבָּת וְנִדְחָה, שֶׁאָז אֵין פּוֹרְשִׁין פָּרֹכֶת שֶׁל שַׁבָּת. וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ נִשּׂוּאִין בְּשַׁבַּת נַחֲמוּ (ח) מֻתָּר לִלְבֹּשׁ (ו) [ו] (ט) בִּגְדֵי שַׁבָּת (י) בְּשַׁבָּת שֶׁל חֲזוֹן (מהרי״ל (הלכות שבעה עשר בתמוז ותשעה באב)): **ב * [ג]מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ עַד הַתַּעֲנִית (יא) * מְמַעֲטִים בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן, (יב) [ד]וּבְבִנְיָן שֶׁל (ז) שִׂמְחָה, כְּגוֹן בֵּית חַתְנוּת לִבְנוֹ * [ה]אוֹ בִּנְיָן שֶׁל צִיּוּר וְכִיּוּר, וּבִנְטִיעָה שֶׁל שִׂמְחָה, [ו]כְּגוֹן אַבְוַרְנְקִי שֶׁל מְלָכִים שֶׁנּוֹטְעִים לְצֵל לְהִסְתּוֹפֵף**

ג בְּרַיְתָא וּבִגְמָרָא יְבָמוֹת מ״ג (ע״א) וּכְפֵרוּשׁ הָרַמְבַּ״ן בְּסֵפֶר תּוֹרַת הָאָדָם (שער האבל אות קב) וְכֵן הֶעְתִּיק הַטּוּר. ד בְּרַיְתָא וּגְמָרָא (תענית יד:). ה רַמְבַּ״ם פֶּרֶק ג׳ דְּתַעֲנִית (ה״ח). ו שָׁם בַּגְּמָרָא.

בַּאֵר הֵיטֵב

מַה שֶּׁכָּתַב הַבְּאֵר הַגּוֹלָה עַל זֶה: (ד) **הַכֻּתֹּנֶת.** וּמֻתָּר אֲפִלּוּ חָל תִּשְׁעָה בְּאָב בְּשַׁבָּת. לְבוּשׁ (סט״ז). וְהַמַּחְמִיר שֶׁלֹּא לְהַחְלִיפוֹ, מִנְהַג שְׁטוּת הוּא שֶׁאֵינוֹ לְבוּשׁ רַק מִפְּנֵי הַזֵּעָה. מַטֵּה מֹשֶׁה (סי׳ תשלז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד). וְאֵלִיָּהוּ זוּטָא (ס״ק כ״ד) כָּתַב דִּבְסֵפֶר תַּנְיָא (סי׳ נט) וְשִׁבֳּלֵי לֶקֶט (סי׳ רסו) כָּתְבוּ דְּאָסוּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא דָּבָר שֶׁל צִנְעָה, וְלָכֵן אֵין לִמְחוֹת בָּאַשְׁכְּנַזִּים הַנּוֹהֲגִים אִסּוּר: (ה) **פָּרֹכֶת.** וְהוּא הַדִּין מַפּוֹת וּמִכְסָאוֹת. מַהֲרִי״ל (הלכות שבעה עשר בתמוז ותשעה באב): (ו) **בִּגְדֵי.** אֲבָל בְּגָדִים חֲדָשִׁים אָסוּר. מָצָאתִי כָּתוּב. מַהֲרִי״ל עָשָׂה שְׁפִינְהַל״ץ לִבְנוֹ וְלָבַשׁ קַטָּ״א שֶׁל שַׁבָּת לִכְבוֹד בְּנוֹ הֶחָתָן: **ב** (ז) **שִׂמְחָה.** קָאֵי גַּם אַמַּשָּׂא וּמַתָּן, כְּגוֹן צָרְכֵי חֻפָּה, אֲבָל שְׁאָר מַשָּׂא וּמַתָּן שָׁרִי כְּדַרְכּוֹ. בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש לפי) בַּ״ח (ס״ד). וְכָתַב מַהֲרִי״ל (שם) הַסַּרְסוּרִים לֹא יִשְׂאוּ כְּלֵי כֶסֶף לְסַרְסֵר בָּעִיר, דְּשִׂמְחָה הִיא לָרוֹאִים. וּבְמָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ אִסּוּר בְּכָל מַשָּׂא וּמַתָּן צָרִיךְ הַתָּרָה, עַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן רי״ד (ס״א), אֲבָל בְּמָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לְמַעֵט בְּכָל מַשָּׂא וּמַתָּן לֹא מְהַנֵּי הַתָּרָה, כֵּיוָן דְּיֵשׁ פּוֹסְקִים סְבִירָא לְהוּ הָכִי כְּבָר קִבְּלוּ אֲבוֹתֵיהֶם כַּדַּעַת הַהוּא. וּבְסִימָן

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

מְשַׁמֶּשֶׁת שָׁמָּה, יֵשׁ לָהֶם לִמְנֹעַ מִלִּשְׁמֹעַ בְּקוֹל שָׁרִים וְשָׁרוֹת). וְעַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סוֹף סִימָן ש״צ לְעִנְיַן גִּלּוּחַ צִפָּרְנַיִם לִטְבִילָה בְּטַ״ז (סק״ג) וְשַׁ״ךְ (סק״ד) שָׁם וּנְקֻדּוֹת הַכֶּסֶף שָׁם. וּמַה שֶּׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ג) שֶׁהַמַּכְנִיס וְהַמּוֹצִיא הַתִּינוֹק אֵינוֹ בִּכְלָל זֶה, הוּא הַדִּין וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁאָר בַּעֲלֵי כִּבּוּדִים שֶׁמּוֹשִׁיטִין הַתִּינוֹק מִזֶּה לָזֶה וְגַם אוֹתָן הַמַּנִּיחִין עַל כִּסֵּא שֶׁל אֵלִיָּהוּ זָכוּר לַטּוֹב וְכֵן הַמַּנִּיחִים עַל בִּרְכָּיו שֶׁל הַסַּנְדָּק אוֹ הַמַּחֲזִיק הַתִּינוֹק בְּעֵת אֲמִירַת אֲשֶׁר קִדֵּשׁ יָדִיד כו׳, וּקְצָת הָיָה נִרְאֶה לְהָקֵל לְהַנּוֹתֵן עַל בִּרְכֵּי הַסַּנְדָּק, לְפִי שֶׁרַגְלֵי הַסַּנְדָּק דּוֹמִין לְמִזְבֵּחַ. (וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן רס״ה (סי״א) דְּהָוֵי כְּמַקְטִיר קְטֹרֶת, עַיֵּן בִּתְשׁוּבוֹת נוֹדָע בִּיהוּדָה (מהדו״ק יו״ד) סִימָן פ״ו שֶׁכָּתַב לְיַשֵּׁב דְּלֹא תִּקְשֵׁי עַל מַה שֶּׁכָּתַב מַהֲרִי״ל שֶׁאֵין לִתֵּן לְסַנְדָּק אֶחָד שְׁנֵי בָּנָיו מִטַּעַם זֶה, דִּלְמָא יֵשׁ קְפִידָא עַל הַסַּנְדָּק וְלֹא עַל הַמּוֹהֵל, שֶׁאִם רַגְלֵי הַסַּנְדָּק הֵם כְּמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת אִם כֵּן הַמּוֹהֵל הוּא כְּמַקְטִיר הַקְּטֹרֶת כו׳, עַיֵּן שָׁם. וְלִכְאוֹרָה קָשֶׁה אַהָא גּוּפָא דְּסַנְדָּק שֶׁדּוֹמֶה לְמִזְבֵּחַ מֵהֵיכָא תֵּיתֵי לוֹמַר שֶׁלֹּא יְשַׁנֶּה בּוֹ לְפִי שֶׁמַּעֲשֶׂרֶת, דְּלֹא אַשְׁכְּחַן הָכִי אֶלָּא גַּבֵּי מַקְטִיר וְיָלִיף לָהּ מִדִּכְתִיב (דברים לג י) ׳יָשִׂימוּ קְטוֹרָה׳ כו׳, וּמִכָּל מָקוֹם יֵשׁ סְמָךְ לָזֶה מִמַּה שֶּׁאָמַר בְּיוֹמָא דַּף כ״ה (ע״ב) רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לֹא הָיָה פַּיִס לַמַּחְתָּה כו׳ סַלְקָא דַּעְתָּךְ כֵּיוָן דְּלֹא שְׁכִיחָא וּמְעַתְּרָא נְתַקֵּן לָהּ פַּיִס בִּפְנֵי עַצְמוֹ כו׳, אַלְמָא דְּאַף הַמַּחְתָּה שֶׁנּוֹתְנִין עָלָיו הַקְּטֹרֶת מְעַתְּרָא גַּם כֵּן כְּמוֹ הַנּוֹתֵן הַקְּטֹרֶת), אֲבָל לֹא רָאִיתִי נוֹהֲגִין כֵּן. וּפֹה קְהִלַּת בְּרָאד נוֹהֲגִין שֶׁאֲבִי הַבֵּן הוּא הַמַּנִּיחַ אֶת הַתִּינוֹק עַל רַגְלֵי הַסַּנְדָּק, וּמִנְהָג יָפֶה הוּא. וַאֲבִי אֲבִי הַבֵּן וַאֲבִי הַיּוֹלֶדֶת גַּם כֵּן נוֹהֲגִים לְהָקֵל וְלִלְבֹּשׁ בִּגְדֵי שַׁבָּת הֵם וּנְשֵׁיהֶם, וְכִמְדֻמָּה שֶׁנּוֹהֲגִין לְהָקֵל גַּם שְׁאָר קְרוֹבִים אֲשֶׁר דַּרְכָּם אִם הָיָה בְּיָמִים אֲחֵרִים לִלְבֹּשׁ בִּגְדֵי שַׁבָּת, הֵם לוֹבְשִׁים גַּם עַתָּה, וְצָרִיךְ עִיּוּן בָּזֶה. וְנִרְאֶה שֶׁצַּעַר הוּא לַאֲבִי הַבֵּן וְהַיּוֹלֶדֶת כְּשֶׁאֵין מִתְעָרְבִים בְּשִׂמְחָתָם הַקְּרוֹבִים הָאֵלֶּה בִּלְבִישַׁת לְבָנִים, וְלִשְׁאָר קְרוֹבִים יֵשׁ לְהַחְמִיר. וְעַיֵּן מַחֲזִיק בְּרָכָה (ס״ג) בְּשֵׁם זֶרַע אֱמֶת (סי׳ עז) שֶׁבַּעַל בְּרִית אָסוּר לִלְבֹּשׁ בְּגָדִים חֲדָשִׁים בְּשָׁבוּעַ זוֹ, וְנָשִׁים הַנּוֹשְׂאוֹת אֶת הַתִּינוֹק לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְהַמּוֹשִׁיטָה אֶת הַתִּינוֹק לְבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁל אֲנָשִׁים שֶׁקּוֹרִין (קְוַואטֶר שַׁאפְט), לוֹבְשִׁין גַּם כֵּן בִּגְדֵי שַׁבָּת כֵּיוָן שֶׁאֵין לָהֶם מִצְוָה אַחֶרֶת בְּמִצְוַת מִילָה רַק זוֹ לְבַד. וְעַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים (א״א סק״ג): **[ד] הַכֻּתֹּנֶת.** עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג) שֶׁאֲפִלּוּ הַטַּלִּית שֶׁל שַׁבָּת אֵין מַחְלִיפִין, וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַב בְּסִדּוּר עַמּוּדֵי שָׁמַיִם (שער סור) בְּשֵׁם אָבִיו הַגָּאוֹן וּבִתְשׁוּבוֹת חֲדָשׁוֹת לְהָרַדְבַּ״ז (ח״ב) סִימָן תרצ״ג, וּבִמְדִינָתֵנוּ נָהֲגוּ כַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ וְאֵין לְשַׁנּוֹת. וּמִנְעָלִים וּפֻזְמְקָאוֹת שֶׁל שַׁבָּת אִם אֵינָם חֲדָשׁוֹת מֻתָּר, עַיֵּן פְּרִי מְגָדִים (שם): **[ו] בִּגְדֵי.** עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּיַד אֶפְרַיִם בְּשֵׁם דָּגוּל מֵרְבָבָה בָּזֶה, וְעַיֵּן בִּזְקַן אַהֲרֹן סִימָן ל״ח וּבְרַדְבַּ״ז חֲדָשׁוֹת (ח״ג) סִימָן תרמ״ה לְבַטֵּל הַמִּנְהָג שֶׁנָּהֲגוּ בִּקְצָת מְקוֹמוֹת לוֹמַר אֵיזֶה קִינָה כַּכָּתוּב בַּסִּדּוּרִים, וְכֵן

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַתִּינוֹק [שֶׁקּוֹרִין קְוַואטֶע״ר] אֵינוֹ בִּכְלָל זֶה, וּמִכָּל מָקוֹם הָאִשָּׁה הַמַּכְנֶסֶת הַתִּינוֹק נוֹהֶגֶת לִלְבֹּשׁ בִּגְדֵי שַׁבָּת, שֶׁזֶּה עִקַּר מִצְוָתָהּ: (ד) **וַאֲבִי הַבֵּן.** וְאִמּוֹ: (ה) **אֵין מַחֲלִיפִין.** וַאֲפִלּוּ הַטַּלִּית. וּלְעִנְיַן גִּלּוּחַ (ד) אִם מֻתָּר לְבַעַל בְּרִית וּכְהַאי גַּוְנָא עַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה: (ו) **כִּי אִם הַכֻּתֹּנֶת לְבַד.** שֶׁאֵינוֹ לוֹבֵשׁ אֶלָּא מִפְּנֵי הַזֵּעָה, וּמִטַּעַם זֶה מֻתָּר לְהַחֲלִיף גַּם הַפֻּזְמְקָאוֹת, וְזֶה מֻתָּר אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת שֶׁחָל בּוֹ תִּשְׁעָה בְּאָב. וּבִקְהִלַּת קֹדֶשׁ וִילְנָא נוֹהֲגִין עַל פִּי הַגְּרָ״א לִלְבֹּשׁ בִּגְדֵי שַׁבָּת, וְיֵשׁ מְשַׁנִּים בֶּגֶד אֶחָד. וְכֵן כָּתַב רַבִּי יַעֲקֹב עֶמְדִּין (בסידור) בְּשֵׁם אָבִיו הַגָּאוֹן שֶׁצָּרִיךְ לִלְבֹּשׁ בִּגְדֵי שַׁבָּת אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת שֶׁחָל בּוֹ תִּשְׁעָה בְּאָב: (ז) **פָּרֹכֶת.** וְהוּא הַדִּין (ה) מַפּוֹת וּמִכְסָאוֹת: (ח) **מֻתָּר לִלְבֹּשׁ וְכוּ׳.** וְאַף (ו) אֲבִי הֶחָתָן וְהַכַּלָּה לוֹבְשִׁין בֶּגֶד עֶלְיוֹן שֶׁל שַׁבָּת לִכְבוֹד חָתָן וְכַלָּה: (ט) **בִּגְדֵי שַׁבָּת.** וּמִכָּל מָקוֹם (ז) בְּגָדִים חֲדָשִׁים אָסוּר: (י) **בְּשַׁבָּת שֶׁל חֲזוֹן.** וַאֲפִלּוּ (ח) חָל תִּשְׁעָה בְּאָב בְּשַׁבָּת, אֲבָל לַאֲבִי הֶחָתָן אֵין לְהַתִּיר בְּאֹפֶן זֶה לִלְבֹּשׁ שׁוּם בֶּגֶד שֶׁל שַׁבָּת: **ב** (יא) **מְמַעֲטִים בְּמַשָּׂא וּמַתָּן.** יֵשׁ מִן (ט) הַפּוֹסְקִים דִּסְבִירָא לְהוּ דְּהַיְנוּ שֶׁלֹּא יִשָּׂא בְּמַשָּׂא וּמַתָּן שֶׁל שִׂמְחָה, כְּגוֹן (י) לִקְנוֹת כְּלֵי כֶסֶף אוֹ צָרְכֵי חֻפָּה וְכַדּוֹמֶה, אֲבָל סְתָם מַשָּׂא וּמַתָּן אֵין צָרִיךְ לְמַעֵט כְּלָל, וְיֵשׁ דִּסְבִירָא לֵהּ דְּכָל מַשָּׂא וּמַתָּן צָרִיךְ לְמַעֵט בָּעֵת הַזֹּאת (יא) וְלֹא יַעֲסֹק אֶלָּא כְּדֵי פַּרְנָסָתוֹ, וְכֵן מַשְׁמַע בְּסִימָן תקנ״ד סוֹף סָעִיף כ״ב דְּצָרִיךְ לְמַעֵט בְּכָל מַשָּׂא וּמַתָּן. [וְרַק אִם הוּא יְרִיד יֵשׁ לוֹמַר דְּהָוֵי (יב) דָּבָר הָאָבֵד, וְשָׁרִי בְּכָל עִנְיָן אִם הוּא מוֹצֵא אָז בְּזוֹל יוֹתֵר], וּבִזְמַנֵּנוּ (יג) נָהֲגוּ לְהָקֵל בְּכָל זֶה מִשּׁוּם דְּהַכֹּל נֶחְשָׁב כָּעֵת כְּדֵי פַּרְנָסָתֵנוּ: (יב) **וּבְבִנְיָן שֶׁל שִׂמְחָה.** וְהוּא הַדִּין כָּל בִּנְיָן (יד) שֶׁאֵין צָרִיךְ לוֹ לְדִירָתוֹ וְרַק שֶׁעוֹשֶׂה כֵּן לְהַרְוָחָה בְּעָלְמָא, אָסוּר. (טו) וְאִם שָׂכַר לְנָכְרִי קֹדֶם רֹאשׁ חֹדֶשׁ בְּקַבְּלָנוּת, מֻתָּר בַּכֹּל וַאֲפִלּוּ בְּתִשְׁעָה בְּאָב עַצְמוֹ, דְּנָכְרִי אַדַּעְתָּא דְנַפְשֵׁהּ עָבִיד, (טז) וְהוּא הַדִּין אִם קָצַץ עִם הַנָּכְרִי בְּקַבְּלָנוּת לְצַיֵּר בֵּיתוֹ, מֻתָּר לְצַיֵּר מִטַּעַם זֶה. וּמִכָּל מָקוֹם אִם יָכוֹל לְפַיְּסוֹ בְּדָבָר מוּעָט שֶׁיַּמְתִּין עַד אַחַר

בְּאוּר הֲלָכָה

ב * מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ עַד הַתַּעֲנִית וְכוּ׳. וְאֶפְשָׁר דְּיֵשׁ לְהַחְמִיר בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז וַעֲשָׂרָה בְּטֵבֵת כְּמוֹ מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ עַד הַתַּעֲנִית [אֵלִיָּה רַבָּה (ס״א) וּפְרִי מְגָדִים (א״א סק״י)]:

* **מְמַעֲטִים בְּמַשָּׂא וּמַתָּן וְכוּ׳.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה דִּלְהַרְבֵּה פּוֹסְקִים הַכַּוָּנָה דְּלֹא יַעֲסֹק אֶלָּא כְּדֵי פַּרְנָסָתוֹ, **וְעַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים** (שם) **שֶׁכָּתַב דְּיִשְׂרָאֵל שֶׁפַּרְנָסָתוֹ כְּלִי זֶמֶר אֵצֶל עַכּוּ״ם בְּבֵית הַמִּשְׁתֶּה, יֵרָאֶה דִּכְדֵי פַּרְנָסָתוֹ שָׁרִי עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּדֶרֶךְ הַחַיִּים** (הנהגת י״ז בתמוז ובין המצרים) **דְּמַשְׁמַע מִנֵּהּ דְּאֵינוֹ מַתִּיר הַפְּרִי מְגָדִים אֶלָּא מִשִּׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז עַד רֹאשׁ חֹדֶשׁ:**

* **אוֹ בִּנְיָן שֶׁל צִיּוּר וְכִיּוּר. הַיְנוּ אֲפִלּוּ אִם יִרְצֶה לְשַׁיֵּר אַמָּה עַל אַמָּה, דְּאִי לָאו הָכִי לְעוֹלָם אָסוּר לְדַעַת הַטּוּר** כְּדִלְקַמָּן בְּסִימָן תק״ס (ס״א). **וּלְהָרַמְבַּ״ם** (פ״ה הי״ב) **דִּסְבִירָא לֵהּ דַּאֲפִלּוּ עַל יְדֵי שִׁיּוּר אַמָּה עַל אַמָּה אָסוּר לְעוֹלָם לִבְנוֹת בִּנְיָן שֶׁל צִיּוּר וְכִיּוּר** כַּמְבֹאָר שָׁם בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש רבינו ואינו), **צָרִיךְ לוֹמַר דְּהָכָא**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ד) וּבִתְשׁוּבַת חֲתַם סוֹפֵר חֵלֶק אֹרַח חַיִּים סִימָן קנ״ח **מַתִּיר לְבַעַל בְּרִית לְסַפֵּר אֲבָל לֹא לְאָבֵל מַמָּשׁ בְּמִילָה בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים:** (ה) מַהֲרִי״ל (הלכות שבעה עשר בתמוז ותשעה באב): (ו) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו) וַעֲטֶרֶת זְקֵנִים: (ז) מָגֵן אַבְרָהָם (שם): (ח) דָּגוּל מֵרְבָבָה: **ב** (ט) עַיֵּן בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש כדרך), וּבָזֶה לֹא יִשָּׂא כְּלָל וְעַל זֶה קָאֵי הָא דְּקָאָמַר מְמַעֲטִין: (י) פְּרִי מְגָדִים (א״א סק״ז). **וּמִי שֶׁנּוֹשֵׂא וְנוֹתֵן בְּכֵלִים כָּאֵלּוּ אֵינוֹ שָׁרִי רַק לִמְכֹּר לְעַכּוּ״ם [שָׁם]. וְאַף לְהַסַּרְסוּר אֵינוֹ כְּדַאי שֶׁיִּשָּׂא אוֹתָן בְּפַרְהֶסְיָא בָּעִיר,** דְּשִׂמְחָה הוּא לָרוֹאִים [בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ז)]: **(יא) וְהִנֵּה יֵשׁ מְקוֹמוֹת שֶׁנָּהֲגוּ שֶׁלֹּא לִשָּׂא וְלִתֵּן כְּלָל בָּעֵת הַזֹּאת בְּשׁוּם מַשָּׂא וּמַתָּן, וְזוֹ הִיא חֻמְרָא שֶׁלֹּא מִן הַדִּין כְּלָל** בֵּין לְדֵעָה רִאשׁוֹנָה בֵּין לִשְׁנִיָּה, **וְאֶפְשָׁר שֶׁעָשׂוּ כֵּן מִשּׁוּם סְיָג וְגָדֵר וּלְפִיכָךְ הָרוֹצֶה לַעֲסֹק שָׁם בְּמַשָּׂא וּמַתָּן צָרִיךְ הַתָּרָה. אֲבָל בְּמָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לְמַעֵט בְּכָל מַשָּׂא וּמַתָּן, לָזֶה לֹא מְהַנֵּי הַתָּרָה,** כֵּיוָן דְּיֵשׁ פּוֹסְקִים דִּסְבִירָא לְהוּ הָכִי כְּבָר קִבְּלוּ אֲבוֹתֵיהֶם כַּדַּעַת הַהִיא [מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים]: **(יב)** פְּרִי מְגָדִים (שם). **וְאַף אִם הוּא מַשָּׂא וּמַתָּן דְּשִׂמְחָה יֵשׁ לוֹמַר דְּשָׁרִי בָּזֶה** [שָׁם]: **(יג)** רַשַׁ״ל (יש״ש יבמות פ״ד סי׳ לד) וּבַ״ח (ס״ד) וְטַ״ז (ס״א) וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ב). **וְהִנֵּה מִדִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם** (סק״ז) **מַשְׁמַע דְּאַף עַל פִּי כֵן בְּמַשָּׂא וּמַתָּן שֶׁל שִׂמְחָה יֵשׁ לִמְנֹעַ וְכֵן הֶעְתִּיק הַחַיֵּי אָדָם** (כלל קלג ס״י), **אֲבָל מִדִּבְרֵי הַטַּ״ז וְאֵלִיָּה רַבָּה מַשְׁמַע דְּאַף בָּזֶה הַמִּנְהָג לְהָקֵל דְּשֶׁמָּא לֹא יוּכַל לְהָכִין אַחַר כָּךְ וְטוֹב לְהַחְמִיר:** (יד) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) בְּשֵׁם הָרַ״ן (תענית ה. ד״ה שלחו): **(טו)** בַּ״ח (ס״ד) וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ג): **(טז)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת תִּשְׁעָה בְּאָב סִימָן תקנא

בְּצָלוֹ אוֹ [ז]מֵינֵי הַדֶּשֶׁן וּמֵינֵי אֳהָלִים. [ח]וְאִם הָיָה כָּתוּל (ח) (יג) **נוֹטָה לִפֹּל, אַף עַל פִּי שֶׁהוּא שֶׁל שְׁמָחָה מֻתָּר לִבְנוֹת** (יד) (וּלְצָרְכָּהּ (ט) [ט] מִצָּוָה הַכֹּל שָׁרֵי) (ר"ן סוף פרק קמא דתענית) (תענית ה. ד"ה שלמו). (טו) [ט]וְאֵין **נוֹשְׂאִים** (י) **נָשִׁים וְאֵין עוֹשִׂין סְעוּדַת אֵרוּסִין,** (טז) **אֲבָל לְאָרַס בְּלֹא סְעוּדָה מֻתָּר, וַאֲפִלּוּ בְּתִשְׁעָה בְּאָב עַצְמוֹ** [י]**מֻתָּר** (יז) [יא] **לְאָרַס,** (יז) **שֶׁלֹּא יִקְדְּמֻנּוּ אַחֵר.** הַגָּה: (יח) וְנוֹהֲגִין לְהַחְמִיר (יט) שֶׁאֵין נוֹשְׂאִים מִשִּׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז וְאִילָךְ, עַד אַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב (מנהגים (מנהגי מוהר"ם מתמו)): [יב]**ג** כְּשֶׁבּוּעַ שֶׁחָל בּוֹ תִּשְׁעָה בְּאָב, (כ) **אֲסוּרִים** (יג) [יב] **לְסַפֵּר** (יג) (כא) **וּלְכַבֵּס, אֲפִלּוּ אֵינוֹ רוֹצֶה לְלָבְשׁוֹ עַתָּה אֶלָּא לְהַנִּיחוֹ לְאַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב,** [לְ]**וַאֲפִלּוּ אֵין לוֹ אֶלָּא חָלוּק אֶחָד, אָסוּר. וְכֵן הַמְכַבְּסִים מִקֹּדֶם, בֵּין לִלְבֹּשׁ בֵּין לְהַצִּיעַ בָּהֶם הַמִּטָּה, וַאֲפִלּוּ מִטְפָּחוֹת הַיָּדַיִם וְהַשֻּׁלְחָן, אָסוּר.** (כב) [מ]**וְכִבּוּס שֶׁלָּנוּ מֻתָּר, אֲבָל גְּהוּץ** (פְּרוּשׁ מַעֲבִירִין עַל הַבְּגָדִים אֶבֶן חָלָק לְהַחְלִיקוֹ, עָרוּךְ (ערך גהץ)) **שֶׁלָּנוּ אָסוּר.** (כג) * **וּכְלֵי פִּשְׁתָּן, אֵין בָּהֶם** (כד) **מִשּׁוּם גְּהוּץ** וַהֲרֵי הֵם **כִּכְבוּס שֶׁלָּנוּ וּמֻתָּר,**

ז שָׁם בְּרֻמְבַּ"ם. ח טור בְּשֵׁם הֵירוּשַׁלְמִי (תענית פ"ד ה"ו) כְּתָבוּהָ הָרִי"ף (ה. ד"ה שלחו) וְרַא"ש (פ"א סי' כא) שָׁם בְּתַעֲנִית. ט טור בְּשֵׁם רַבֵּנוּ נִסִּים (ט: ד"ה מתניי). כ מִשְׁנָה תַּעֲנִית (כ"ג) [כ"ו] (ע"ב) וּכְאוֹקִימְתָּא דְּרַב שֵׁשֶׁת שָׁם (כט:) וּבְרִיתָא. ל רְמַב"ן בְּסֵפֶר תּוֹרַת הָאָדָם (ענין אבלות ישנה אות קב) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים מַהֲא דְּרַב שֵׁשֶׁת דְּבָטְלוּ קְצָרֵי דְּבֵי רַב (תענית כט:). מ בְּרִיְתָא שָׁם וּכְפֵרוּשׁ רַשִׁ"י (ד"ה וגיהרן).

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

כָּתַב בְּרִבְּי יוֹסֵף (סק"ב) וּמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק"י) עַיֵּן שָׁם: **ב [ט] מִצָּוָה.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּשו"ת שְׁבוּת יַעֲקֹב (ח"ב סי' לה) שֶׁהִשִּׂיג מָזֶה עַל שו"ת חִנּוּךְ בֵּית יְהוּדָה (סי' כא) לְעִנְיַן לָשָׂא אַחַר לַ"ג בָּעֹמֶר וְכָתַב לְחַלֵּק בֵּין זֶה לַאֲבֵלוּת, עַיֵּן שָׁם, וּפַעַם אַחַת הֵקֵל חָכָם אֶחָד בְּעִנְיַן נְשׂוֹאִין תּוֹךְ יְמֵי הַסְּפִירָה וְלֹא עָלָה זוּגָם יָפָה, לָכֵן נִרְאֶה לִי דְּשׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מִנִּשּׂוֹאִין בַּיָּמִים הָאֵלּוּ אַף שֶׁיִּהְיוּ הַרְבֵּה עֲדָדִים לְהָקֵל, כִּי חֲמִירָא סַכָּנְתָא מֵאִסּוּרָא, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ: **[יא] לְאָרַס.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּיָד אֶפְרַיִם מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ עַל דִּבְרֵי הַשּׁ"ז פְּעִיף קָטָן ג' וְעַיֵּן בִּשְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק (ב') [ג'] (סי' לו) שֶׁכָּתַב גַּם כֵּן כְּדִבְרֵי הַשּׁ"ז בָּזֶה, עַיֵּן שָׁם: **ג [יב] לְסַפֵּר.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בִּשו"ת אֵיתָן הָאֶזְרָחִי סִימָן מ"ח וּמ"ט בְּעִנְיָן זֶה שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם מַהַרַ"שׁ מִלּוּבְּלִין לֶאֱסֹר בִּימֵי הַסְּפִירָה וּבִימֵי הַמְּצָרִים, וְכֵן בְּשֵׁם הַגָּאוֹן מַהַרַ"א אַשְׁכְּנְזִי זַ"ל שֶׁמִּנְהָג בְּאֶרֶץ אַשְׁכְּנַז שֶׁלֹּא לִטֹּל צִפָּרְנַיִם בֵּין הַמְּצָרִים. וְהוּא זַ"ל כָּתַב נַעַר הָיִיתִי וְגַם זָקַנְתִּי וְלֹא רָאִיתִי בְּמִדִּינָתֵנוּ נוֹהֲגִין לֹא בְּסְפִירָה וְלֹא בֵּין הַמְּצָרִים, וְהַמֵּקֵל לֹא הַסְפֵּדְתִּי דְּכֵיוָן שֶׁהָאַחֲרוֹנִים שֶׁבִּזְמַנֵּנוּ לֹא הִזְכִּירוּ הָאִסּוּר מִסְּתָמָא הָיוּ מַתִּירִין גַּם כֵּן, עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן בְּיָד אֶפְרַיִם (ד"ה מ"א ס"ק יא) שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם הָאֲלִיָּה רַבָּה (סק"ז) בָּזֶה. וְעַיֵּן בְּדָגוּל מֵרְבָבָה שֶׁמֻּתָּר לִסְרֹק בְּמִסְרָק דִּלֹּא כְּשֶׁרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגהות ב"י ס"ק לא), דְּהָא בְּאֶבֶל מֻתָּר אֲפִלּוּ תּוֹךְ שִׁבְעָה, וְעַיֵּן בְּשֻׁ"ךְ סִי' שצ סק"ג) דְּגַם שָׁם דַּוְקָא לְאִשָּׁה מֻתָּר אֲבָל לֹא לְאִישׁ, וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּכָאן קִיל טְפֵי וְאֵין אִסּוּר מִסְּרָק וְכֵן עִמָּא דְּבַר:

בַּאֵר הֵיטֵב

תקנ"ד סוֹף סָעִיף כ"ב מִשְּׁמַע דִּמְמַעֲטִין בְּכָל מַשָּׂא וּמַתָּן, עַיֵּן שָׁם. כָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש לפי) בְּשֵׁם הָרַ"ן (תענית ה. ד"ה שלחו) דְּכָל בְּנָיָן שֶׁאֵין צָרִיךְ לוֹ רַק לְהַרְוָחָה בְּעָלְמָא, אָסוּר. אם קָצַץ אִם הֵאֵינוּ יְהוּדִי בְּקַבְּלָנוּת לְצַיֵּר בֵּיתוֹ, מֻתָּר לְצַיֵּר, וְאִם יָכוֹל לְפַיְּסוֹ בִּדְבָר מָעט שֶׁיַּמְתִּין עַד אַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב, תָּבֹא עָלָיו בְּרָכָה. מַהֲרִי"ל (הלכות שבעה עשר בתמוז ותשעה באב). וְנִרְאֶה לִי דְּבֵית הַכְּנֶסֶת מֻתָּר דְּהָוֵי מִצְוָה דְּרַבִּים. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"י): (מ) **נוֹטָה.** אֲפִלּוּ אִם הוּא בְּעִנְיָן שֶׁאֵין בּוֹ סַכָּנָה אֶלָּא שֶׁיֵּשׁ לָחֹשׁ לְהֶפְסֵד מָמוֹן גַּם כֵּן מֻתָּר לִבְנוֹת, וְאֵין אִסּוּר אֶלָּא בְּעִנְיָן שֶׁהוּא לְהַרְוָחָה. ט"ז (סק"ב): (ט) **מִצָּוָה.** כְּגוֹן שֶׁאֵין לוֹ אִשָּׁה וּבָנִים, מֻתָּר לִבְנוֹת בֵּית חֲתֻנּוּת. רַ"ן (שם). וּמַה שֶּׁאֵין נוֹהֲגִין לִשָּׂא אִשָּׁה כְּלָל, הֵינוּ מִשּׁוּם דְּלֹא מִסְתַּמְּיָי מִלְּתָא. בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש לפי). וְעַיֵּן בְּתְשׁוּבַת שְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק ב' סִימָן ל"ה. וְלָכֵן נָהֲגוּ לַעֲשׂוֹת בְּגָדִים חֲדָשִׁים לְצָרְכָּן נְשׂוֹאִין, אֲבָל מִי שֶׁקָּיִם פְּרִיָּה וּרְבִיָּה אָסוּר עַיֵּן סָעִיף ז'. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח): (י) **נָשִׁים.** אֲפִלּוּ בְּלֹא סְעוּדָה: (יא) **לְאָרַס.** וּמַהֵאי טַעְמָא מֻתָּר לַעֲשׂוֹת שִׁדּוּכִין, וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לִי דְּאָסוּר לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה וַאֲפִלּוּ בְּלֹא רִקּוּדִין וּמְחוֹלוֹת, וְלָא דְּמֵי לִסְעוּדַת בְּרִית מִילָה דְּלִית בָּהּ שִׂמְחָה כְּלָל מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ עַד הַתַּעֲנִית אָסוּר וְאִי אֶפְשָׁר דְּלִית בְּהוּ שִׂמְחָה. וְנִרְאֶה לִי דַּאֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת אָסוּר לַעֲשׂוֹת, דְּהָא בְּגִמָּרָא קַתָּנֵי מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ עַד הַתַּעֲנִית אָסוּר וְאִי אֶפְשָׁר דְּלִית בְּהוּ שַׂבָּת. מֵיהוּ מַה שֶּׁנּוֹהֲגִין לֶאֱכֹל מִינֵי מְרַקְּחַת בְּשַׁעַת כְּתִיבַת הַתְּנָאִים לֹא מִקְרֵי סְעוּדָה. וְנִרְאֶה לִי דְּאָסוּר לַעֲשׂוֹת רִקּוּדִין וּמְחוֹלוֹת וְאִילּוּ בְּלֹא סְעוּדָה (סק"ט). וְטַ"ז סָעִיף קָטָן (י"ב) [י"ג] אוֹסֵר בַּשַּׁבָּת שֶׁחָל תִּשְׁעָה בְּאָב בְּתוֹכוֹ, עַיֵּן שָׁם: (יב) **וּלְכַבֵּס.** דְּנִרְאֶה כְּמַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֲאֲבֵלוּת: (יג) **נוֹטָה לִפֹּל.** דְּנִרְאֶה כְּמַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֲאֲבֵלוּת: (יד) **וּלְצָרְכָּהּ מִצָּוָה וְכוּ'.** כְּגוֹן שֶׁאֵין לוֹ אִשָּׁה וּבָנִים וְאֵין לוֹ בֵּית חֲתֻנּוּת, מֻתָּר לִבְנוֹת בֵּית חֲתֻנּוּת. (יה) דְּמִדִּינָא אֲפִלּוּ נְשׂוֹאִין מֻתָּר בָּזֶה וּמַה שֶּׁאֵין נוֹהֲגִין לִשָּׂא אִשָּׁה כְּלָל הֵינוּ מִשּׁוּם דְּלֹא מִסְתַּמְּיָי מִלְּתָא, מִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לִי דְּאָסוּר לַעֲשׂוֹת בֵּית חֲתֻנּוּת אוֹ לַעֲשׂוֹת בְּגָדִים חֲדָשִׁים לְצָרְכָּן נְשׂוֹאִין שֶׁיִּהְיֶה אַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב. אֲבָל מִי שֶׁקָּיִם פְּרִיָּה וּרְבִיָּה אָסוּר בְּכָל זֶה: (טו) **וְאֵין נוֹשְׂאִים.** הֵינוּ אֲפִלּוּ בְּלֹא סְעוּדָה, (יט) דְּבִנְשׂוֹאִין בִּלְבַד אִיכָּא שִׂמְחָה. (כ) וּלְהַחֲזִיר גְּרוּשָׁתוֹ מִן הַנְּשׂוֹאִין אֶפְשָׁר דְּשָׁרֵי: (טז) **אֲבָל לְאָרַס וְכוּ'.** דְּאֵרוּסִין בְּלֹא סְעוּדָה לֵיכָּא שִׂמְחָה כָּל כָּךְ, וְכָל שֶׁכֵּן דְּמֻתָּר (כא) לְהִתְקַשֵּׁר בִּכְתִיבַת תְּנָאִים, וּמִכָּל מָקוֹם סְעוּדָה אָסוּר לַעֲשׂוֹת אַף בְּאֹפֶן זֶה וַאֲפִלּוּ בְּלֹא רִקּוּדִין וּמְחוֹלוֹת, (כב) וַאֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת אָסוּר לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה בְּשֵׁבִיל זֶה. מִיהוּ מַה שֶּׁנּוֹהֲגִין לֶאֱכֹל מִינֵי מְרַקְּחַת בְּשַׁעַת כְּתִיבַת הַתְּנָאִים לֹא מִקְרֵי סְעוּדָה. וְאָסוּר לַעֲשׂוֹת רִקּוּדִין וּמְחוֹלוֹת מִשְּׁבָעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז וְאִילָךְ (כג) אֲפִלּוּ בְּלֹא אֵרוּסִין: (יז) **שֶׁלֹּא יִקְדְּמֻנּוּ אַחֵר.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף דְּאֵרוּסִין (כד) גַּם כֵּן יֵשׁ שִׂמְחָה קְצָת וְהָיָה לָנוּ לֶאֱסֹר עַל כָּל פָּנִים בְּתִשְׁעָה בְּאָב, לָזֶה אָמַר דְּמֻתָּר מִטַּעַם שֶׁלֹּא יִקְדְּמֻנּוּ אַחֵר: (יח) **וְנוֹהֲגִין לְהַחְמִיר שֶׁאֵין נוֹשְׂאִין וְכוּ'.** הַיְנוּ (כה) אֲפִלּוּ מִי שֶׁלֹּא קִיֵּם פְּרִיָּה וּרְבִיָּה: (יט) **שֶׁאֵין נוֹשְׂאִין וְכוּ'.** אֲבָל בְּאֵרוּסִין אֵין נוֹהֲגִין לְהַחְמִיר, (כו) וַאֲפִלּוּ סְעוּדַת אֵרוּסִין מֻתָּר לַעֲשׂוֹת: **ג (כ) אֲסוּרִין לְסַפֵּר.** וּלְעִנְיַן נְטִילַת צִפָּרְנַיִם (כז) יֵשׁ דֵּעוֹת בֵּין הָאַחֲרוֹנִים, אָכֵן לְצָרְכָּן טְבִילַת מִצְוָה בְּוַדַּאי שָׁרֵי. וְכֵן לִכְבוֹד שַׁבָּת, כְּגוֹן שֶׁחָל תִּשְׁעָה בְּאָב בְּשַׁבָּת, שָׁרֵי בְּעֶרֶב שַׁבָּת לִטֹּל הַצִּפָּרְנַיִם [אַחֲרוֹנִים]. וּלְעִנְיַן סְרִיקַת הָרֹאשׁ (כח) אֵין לְהַחְמִיר אֲפִלּוּ בִּשְׁאָר יְמֵי הַשָּׁבוּעַ: **(כא) וּלְכַבֵּס אֲפִלּוּ וְכוּ'.** דְּנִרְאֶה כְּמַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֲאֲבֵלוּת: **(כב) וְכִבּוּס שֶׁלָּנוּ.** הֵינוּ שֶׁל חוּץ לָאָרֶץ, מֻתָּר לְפִי שֶׁאֵין הַכִּבּוּס יָפֶה כְּכִבּוּס אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְעַל כֵּן מֻתָּר לְכַבֵּס וּלְהַנִּיחַ עַד אַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב. דְּאִלּוּ לְכַבֵּס בְּכָל מָקוֹם אָסוּר [בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש וכיבוס)]: **(כג) וּכְלֵי פִּשְׁתָּן וְכוּ'.** הֵינוּ (כט) יְשָׁנִים, אֲבָל לֹא בַּחֲדָשִׁים הַיּוֹצְאִים מִתַּחַת הַמַּכְבֵּשׁ: **(כד) מִשּׁוּם גְּהוּץ.** אֲפִלּוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, (ל) וְהוּא הַדִּין

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ אָב וּלְהַלָּן אָסוּר אֲפִלּוּ אִם יִרְצֶה לְטוֹחַ תַּחְתָּיו בְּטִיחַ שֶׁל טִיט תְּחִלָּה [מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּסִימָן תק"ס (סק"א)]:

ג * וּכְלֵי פִּשְׁתָּן אֵין בָּהֶם מִשּׁוּם גְּהוּץ. לְשׁוֹן הַטּוּר, לְפִי שֶׁאֵין חוֹשְׁשִׁין לְגָהֲצָן שֶׁהֵן קָרוֹבִין לִבָּשֶׁר, וְהָרַמְבַּ"ן (תורת האדם ענין האבלות אות סט) כָּתַב הַלָּשׁוֹן מִפְּנֵי שֶׁאֵינָן מִתְבַּהֲצִין וְאֵין זַעֲה וְטִנּוּף יוֹצֵא מֵהֶם, וְהֵינוּ דְּמַיְרֵי בְּנְיַן שֶׁל שִׂמְחָה, שֶׁהָרֵי אֵינוֹ עוֹשֶׂה בִּשְׁבִיל הֶפְסֵד: (יד) **וּלְצָרְכָּהּ מִצָּוָה וְכוּ'.** כְּגוֹן שֶׁאֵין לוֹ אִשָּׁה וּבָנִים וְאֵין לוֹ בֵּית חֲתֻנּוּת, מֻתָּר לִבְנוֹת בֵּית חֲתֻנּוּת. (יה) דְּמִדִּינָא אֲפִלּוּ נְשׂוֹאִין מֻתָּר בָּזֶה וּמַה שֶּׁאֵין נוֹהֲגִין לִשָּׂא אִשָּׁה כְּלָל הֵינוּ מִשּׁוּם דְּלֹא מִסְתַּמְּיָי מִלְּתָא, מִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לִי דְּאָסוּר לַעֲשׂוֹת בֵּית חֲתֻנּוּת אוֹ לַעֲשׂוֹת בְּגָדִים חֲדָשִׁים לְצָרְכָּן נְשׂוֹאִין שֶׁיִּהְיֶה אַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב. אֲבָל מִי שֶׁקָּיִם פְּרִיָּה וּרְבִיָּה אָסוּר בְּכָל זֶה: (טו) **וְאֵין נוֹשְׂאִים.** הֵינוּ אֲפִלּוּ בְּלֹא סְעוּדָה, (יט) דְּבִנְשׂוֹאִין בִּלְבַד אִיכָּא שִׂמְחָה. (כ) וּלְהַחֲזִיר גְּרוּשָׁתוֹ מִן הַנְּשׂוֹאִין אֶפְשָׁר דְּשָׁרֵי: (טז) **אֲבָל לְאָרַס וְכוּ'.** דְּאֵרוּסִין בְּלֹא סְעוּדָה לֵיכָּא שִׂמְחָה כָּל כָּךְ, וְכָל שֶׁכֵּן דְּמֻתָּר (כא) לְהִתְקַשֵּׁר בִּכְתִיבַת תְּנָאִים, וּמִכָּל מָקוֹם סְעוּדָה אָסוּר לַעֲשׂוֹת אַף בְּאֹפֶן זֶה וַאֲפִלּוּ בְּלֹא רִקּוּדִין וּמְחוֹלוֹת, (כב) וַאֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת אָסוּר לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה בְּשֵׁבִיל זֶה. מִיהוּ מַה שֶּׁנּוֹהֲגִין לֶאֱכֹל מִינֵי מְרַקְּחַת בְּשַׁעַת כְּתִיבַת הַתְּנָאִים לֹא מִקְרֵי סְעוּדָה. וְאָסוּר לַעֲשׂוֹת רִקּוּדִין וּמְחוֹלוֹת מִשְּׁבָעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז וְאִילָךְ (כג) אֲפִלּוּ בְּלֹא אֵרוּסִין: (יז) **שֶׁלֹּא יִקְדְּמֻנּוּ אַחֵר.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף דְּאֵרוּסִין (כד) גַּם כֵּן יֵשׁ שִׂמְחָה קְצָת וְהָיָה לָנוּ לֶאֱסֹר עַל כָּל פָּנִים בְּתִשְׁעָה בְּאָב, לָזֶה אָמַר דְּמֻתָּר מִטַּעַם שֶׁלֹּא יִקְדְּמֻנּוּ אַחֵר: (יח) **וְנוֹהֲגִין לְהַחְמִיר שֶׁאֵין נוֹשְׂאִין וְכוּ'.** הַיְנוּ (כה) אֲפִלּוּ מִי שֶׁלֹּא קִיֵּם פְּרִיָּה וּרְבִיָּה: (יט) **שֶׁאֵין נוֹשְׂאִין וְכוּ'.** אֲבָל בְּאֵרוּסִין אֵין נוֹהֲגִין לְהַחְמִיר, (כו) וַאֲפִלּוּ סְעוּדַת אֵרוּסִין מֻתָּר לַעֲשׂוֹת: **ג (כ) אֲסוּרִין לְסַפֵּר.** וּלְעִנְיַן נְטִילַת צִפָּרְנַיִם (כז) יֵשׁ דֵּעוֹת בֵּין הָאַחֲרוֹנִים, אָכֵן לְצָרְכָּן טְבִילַת מִצְוָה בְּוַדַּאי שָׁרֵי. וְכֵן לִכְבוֹד שַׁבָּת, כְּגוֹן שֶׁחָל תִּשְׁעָה בְּאָב בְּשַׁבָּת, שָׁרֵי בְּעֶרֶב שַׁבָּת לִטֹּל הַצִּפָּרְנַיִם [אַחֲרוֹנִים]. וּלְעִנְיַן סְרִיקַת הָרֹאשׁ (כח) אֵין לְהַחְמִיר אֲפִלּוּ בִּשְׁאָר יְמֵי הַשָּׁבוּעַ: **(כא) וּלְכַבֵּס אֲפִלּוּ וְכוּ'.** דְּנִרְאֶה כְּמַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֲאֲבֵלוּת: **(כב) וְכִבּוּס שֶׁלָּנוּ.** הֵינוּ שֶׁל חוּץ לָאָרֶץ, מֻתָּר לְפִי שֶׁאֵין הַכִּבּוּס יָפֶה כְּכִבּוּס אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְעַל כֵּן מֻתָּר לְכַבֵּס וּלְהַנִּיחַ עַד אַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב. דְּאִלּוּ לְכַבֵּס בְּכָל מָקוֹם אָסוּר [בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש וכיבוס)]: **(כג) וּכְלֵי פִּשְׁתָּן וְכוּ'.** הֵינוּ (כט) יְשָׁנִים, אֲבָל לֹא בַּחֲדָשִׁים הַיּוֹצְאִים מִתַּחַת הַמַּכְבֵּשׁ: **(כד) מִשּׁוּם גְּהוּץ.** אֲפִלּוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, (ל) וְהוּא הַדִּין

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ז) טַ"ז (סק"ב), **וּבִקְרֵי מְגַדִּים** (מש"ז סק"ב) **וּבְיָד אֶפְרַיִם מְפַקְפְּקִים קְצָת עַל רְאָיָתוֹ:** **(ח) מָגֵן אַבְרָהָם** (סק"ח) **וְאֲלִיָּה רַבָּה** (סק"ה): **(ט) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(כ) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(כא) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(כב) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(כג) וְכֵן הוּא בְּאֹרַח חַיִּים** (שם). **וְעַיֵּן שָׁם דְּסְעוּדַת שִׁדּוּכִין חֲוֵי מִצְוָה כְּמוֹ סְעוּדַת אֵרוּסִין:** **ג (מ) מֻתָּר:** הַטּ"ז סָעִיף קָטָן י"ג אוֹסֵר וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף זֶה (סק"ק יא) **מִתִּיר:** **(מא) עַיֵּן בְּקִרְי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(מב) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(מג) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(מד) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(מה) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(מו) אֲלִיָּה רַבָּה** (סק"ה): **(מז) מָגֵן אַבְרָהָם** (סק"ח): **(מח) וְאֲלִיָּה רַבָּה** (סק"ה): **(מט) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(נ) פְּרִי מְגַדִּים** (מש"ז סק"ב): **(נא) מָגֵן אַבְרָהָם** (סק"ח): **(נב) וְאֲלִיָּה רַבָּה** (סק"ה): **(נג) שָׁם:** **(נד) בְּאֹרַח חַיִּים** (שם). **וְעַיֵּן שָׁם דְּסְעוּדַת שִׁדּוּכִין חֲוֵי מִצְוָה כְּמוֹ סְעוּדַת אֵרוּסִין:** **(נה) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(נו) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(נז) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(נח) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(נט) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(ס) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(סא) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(סב) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(סג) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(סד) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(סה) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(סו) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(סז) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(סח) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(סט) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(ע) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(עא) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(עב) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(עג) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(עד) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(עה) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(עו) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(עז) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(עח) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(עט) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(פ) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(פא) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(פב) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(פג) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(פד) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(פה) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(פו) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(פז) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(פח) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(פט) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(צ) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(צא) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(צב) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(צג) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(צד) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(צה) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(צו) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(צז) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(צח) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(צט) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(ק) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(קא) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(קב) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלוּת נָקְטוּ הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה לְהָקֵל וְכָל שֶׁכֵּן כָּאן:** **(קג) בֵּית יוֹסֵף** (ד"ה כתב הרמב"ן): **(קד) עַיֵּן בְּאַבְרָהָם** (סק"ח): **(קה) יְבָמוֹת** מ"ג (ע"ב): **(קו) פְּרִי מְגַדִּים** (א"א ס"ק יא). **וּבְאֵמֶת אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּלָל דַּאֲפִלּוּ בַּאֲבֵלו